

Trnavský samosprávny kraj
Záhorská knižnica Senica

Záhorská
knižnica
Senica

Metodický list č. 2

2017

Milé kolegyně,

v druhom tohtoročnom vydaní Metodického listu bude našou primárnou témou detský čitateľ. Zaujať detského používateľa knižnice nie je častokrát jednoduché. Kvalitne odvedené podujatie si vyžaduje dôkladnú prípravu a my Vám prinášame ako príklad dva scenáre podujatí pre deti. Rovnako dôležité ako dobre odvedené podujatie je i príjemné moderné priestorové zabezpečenie knižnice, ktoré pomáha spoluvytvárať dobrý vzťah medzi používateľom knižnice-čitateľom a samotnou knižnicou. Záhorská knižnica sa po takmer 25 rokoch pustila aj za pomoci grantového systému Fondu na podporu umenia do renovácie detského oddelenia a na nasledujúcich stranách sa môžete pozrieť na výsledok. Možno bude náš projekt inšpiráciou i pre Vás, a preto prikladáme i zoznam aktuálnych výziev Fondu pre umenie na rok 2018 pre knižnice.

V tomto čísle už tradične môžete nájsť výsledky v poradí už deviateho ročníka obľúbenej čitateľskej ankety Kniha Záhoria a Kalendárium regionálnych osobností pre prvú polovicu roka 2018.

Prajeme Vám pokojný záver roka 2017 a veľa úspechov v Novom roku 2018.

Knižničné podujatia pre deti = výzva pre knihovníka

Knižnice sú dlhodobo pevným bodom v kultúrnej spoločnosti, no rovnako ako ostatné kultúrne inštitúcie, museli sa aj ony postupom doby zmultifunkčniť, naučiť sa svoj „tovar predať“ a uchýtiť sa tak v konkurenčnom boji. Pomyselný tovar na predaj v knižniciach predstavujú výpožičky kníh a kvázi reklamou na ne sú knižničné podujatia. Ich príprava je podmienená typom publika, vekovou kategóriou ľudí, ktorých chceme osloviť, stupňom odbornosti, plošnosťou, finančnými možnosťami konkrétnej knižnice a ďalšími aspektmi. Samostatnou kategóriou sú knižničné podujatia pre deti. Hoci by si laik pomyslel, že pripraviť podujatie pre deti je veľmi jednoduché, opak je pravdou. Zosúladiť edukatívnu a zábavnú zložku podujatia a zároveň si udržať pozornosť dieťaťa, je zložitejšie, než sa javí; zároveň sú tieto podujatia veľmi dôležité s prihliadnutím na to, že si tak vychovávame čitateľov, ktorí sa k nám budú naďalej (i v dospelosti) vracaať.

Na margo toho sa začali organizovať s prestávkami od roku 2007 súťažné prehliadky knižničných podujatí pre deti, ktoré sú už tradičným podujatím detských knihovníkov. Cieľom prehliadok je realizácia podujatí zameraných na vopred danú tému pre konkrétnu vekovú kategóriu detí. Jednotlivé aktivity prebiehajú naživo pred knihovníckym publikom so skupinou detí, ktoré sú súťažiacim knihovníckam neznáme, nedajú sa teda vopred predpokladať ich reakcie, čím práve vynikne osobnosť a schopnosti konkrétnej súťažiacej zaujať a vtiahnuť divákov do deja konkrétnej knihy, príbehu či rozprávky. Súťažiaci tak dostávajú priamu spätnú väzbu prostredníctvom poroty a divákov, ktorí majú čas sledovať nielen knihovníka v akcii, ale aj detské publikum. Tento rok sa konal 8. ročník v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove, kde Hlavnú cenu získala Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave s podujatím Žijú medzi nami (knihovníci: Veronika Chorvatovičová, Július Bartek).

Súťažné prehliadky sú veľmi inšpirujúce i pre knihovnícku verejnosť, pretože tradičným výstupom týchto prehliadok sú zborníky scenárov. Zborníky sú na stiahnutie na stránkach Infolib-u, my Vám na stránkach Metodického listu prinášame výber:

Daniel Hevier: Ako stonožku tlačilo

Iveta Weissová, Ivana Gelienová

Verejná knižnica Mikuláša Kováča Banská Bystrica

Téma prehliadky:	Práca s knihou s beletristickým textom, predstavenie autora, zážitkové čítanie textu, tvorivé aktivity s prioritou podpory čítania
Cieľ:	Interaktívnym spôsobom práce s textom knižky Daniela Heviera, formou zážitku a tvorivých aktivít podporiť zvýšenie vnímavosti detí pri čítaní a sprievodných aktivitách ; pootvoriť cestu k trvalému záujmu o čítanie a knihy; užiť si s deťmi radosť, zábavu z čítania a tvorivosti vôbec.
Veková kategória:	žiaci 3. ročníka ZŠ
Dĺžka podujatia:	45 minút

Pomôcky: knihy D. Heviera , farebné výkresy, nožnice, lepidlo, stužka, fixky, ceruzky, flipchart, špendlíky, kartičky s menami, CD prehrávač, pesnička o Rafaela stonožke, tykadlá, červené ponožky, mašlička, polystyren v tvare 5, obrázky zo života D. Heviera

Priebeh podujatia:

1. **Úvodné slovo**
2. **Písmenko po písmenku** - hádanie mena spisovateľa – prostredníctvom písmenkovej doplnovačky
3. **Obrázky a živé slovo - zo životopisu autorovho** - skupinová práca detí – vhodných obrázkov a rozprávania ilustrujeme životné etapy autora (od narodenia ...)
4. **Prečo päťka – a z nudy - ujo Hevier ?** - o päťke v živote Daniela Heviera – rozprávanie, krátke predstavenie knižky Päťka z nudy
5. **Čáry-máry - stonožke sa jedna farba máli ...** vytváranie pestrofarebnej stonožky
6. **Hop Rafaela čuk čuk buggy ...** – tanec na pesničku
7. **Päťka z nudy – čítanie nás nenudí** str. 30 – „Ako stonožku tlačilo“
8. **Podíme si pozrieť Hevierovo**

1. Úvodné slovo:

Dobrý deň vospolok !
Zišiel sa s rokom rok a sme tu zase,
na prehliadke, čo prebieha v plnej kráse ...

Sme z medeného mesta na Hrone
O ktorom možno počuli ste :
„Za živa v Bystrici – po smrti v nebi ! „
To pravda pravdúca je – iste !?

Teraz však, milí moji
S autorom, čo roky už knižky pre vás tvorí,
Strávime my dve - lva a lva – spolu s vami
Veríme, že príjemné iba chvíle ...

Najskôr však tu na lístočky svoje meno (bez priezviska) napíšte a do vrecúška vložte...

2. Písmenko po písmenku – alebo prideme zaraz k autorovmu menu ?

To ukáže sa - keď písmenká správne miesto bodiek dáte :

. A . . . L . E . I . R

DANIEL HEVIER - áno, deti - jeho meno nám tu „svieti“ ...

3. Obrázky a živé slovo – zo životopisu autorovho

Z vrecúška plného vašich mien - **5 skupiniek šikovných tu vznikne**

Každá skupinka :

- 5 obrázkov dostane, čo k niektorej etape života a aktivít autora sa viažu;
- obrázky na jeden z 5 farebne rozlíšených častí polystyrénovej päťtorky pripevní
(pripravené obrázky + polystyrénová päťtorka)

1. skupinka - 1. etapa

od narodenie po materskú školu

obrázky

- dátum narodenia
- Danko ako malý
- dieťaťko v kočíku
- maminka, ocko a dieťaťko
- Danko s prekríženými nožičkami

2. skupinka - 2. etapa

všetky školy

- MŠ
- ZŠ Danko v škole
- SŠ Daniel ako maturant
- VŠ UK Bratislava
- Autoškola

3. skupinka - 3. etapa

aktivity hudobné - hudobné nástroje

- klavír
- syntetizátor
- organ
- akordeón
- gitara

4. skupinka - 4. etapa

rodina

- s manželkou Maruškou
- s dcérou Bohdankou
- so synom Tomášom
- so synom Dankom
- so psom

5. skupinka - 5. etapa

zamestnanie – povolania

pantomimicky predviesť

- spisovateľ
- fotograf
- herec
- maliar obrazov
- spevák

záver tejto časti :

foto : Daniela Heviera – resp. jeho karikatúra súčasná

foto : vydavateľstvo Hevi - *Od roku 1991 vedie vlastné vydavateľstvo, v ktorom vydal už vyše 100 titulov.*

Foto : narodeninová torta (55 rokov) s dvomi päťkami – *naznačujú vek; takéto sviečky na torte sfúkol v decembri 2010.*

4. Prečo päťka – a z nudy - ujo Hevier ?

Všimli ste si, deti ? Samá päťtorka či päťka sa tu stále motká :

5 obrázkov, 5 skupiniek, dve 5ky na torte a 5 torka „konská“ ...

Prečo asi ?

Pozrime sa na to zblízka – žeby na príčine bola táto knižka ?

Vraj „ Päťka z nudy“ – aká bola autorova myšlienka ?

Vie to niekto ? Ak áno, nech nechá si to v tejto chvíli pre seba ...

Skúsime spolu na to prísť – najlepšie tak, že knižku otvoríme a obrátime list –napríklad tam, kde príbeh o stonožke na prečítanie láka ...

5. Čáry-máry – stonožke sa jedna farba máli ...

Predtým však, ako z knižky sa o stonožke dozvieme, ľaľa – tu jedna, a celkom pekná, zdvihla sa nám zo zeme ... a čosi povedať sa chystá ...asi, že nie je žiadna hlísta ... ☺ - alebo žeby niečo iné ?

„ Ahoj deti, ja som Rafaela stonožka. Radi maľujete či kreslíte?

Ak áno, vezmite si fixky a **do mojich brušiek naj, naj, najlepšieho priateľa vo vašom živote nakreslite - a napíšte, kto to je** - kamarát, spolužiak, mama, oco, sestra, brat, pani učiteľka, pani knihovníčka, starí rodičia....

Nezabudnite na nožičku pripísať svoje meno, nech zostane mi spomienka na každého ... „

(počas kreslenia – tíško pesnička ...)

(aktivizačné otázky deťom – koho a prečo kreslia či nakreslili)

Tak, a teraz Rafaelu spoločne pekne vystavíme ... nech každý vidí, že ju máme radi, a že máme radi aj svojich priateľov ...

6. Hop Rafaela čuk čuk buggy ...

Ale Rafaela zdá sa, nemá dosť – voľačo nám chce dať na známosť :

„ Deťúrence moje zlaté, moje brušká sú teraz vďaka vám také krásne,

Že vám **chcem všetkým darček a nápovedu** k tomu dať,

Čo ujo Hevier tou Päťkou z nudy chcel asi povedať

Podíte teraz spolu pekne do kola

Pesnička roztopašná o mne – o stonožke vás volá.

Ak nepoznáte, nič to ... nie ste predsa drevá ...

Tu je hudba aj slová – k tomu kroky do rytmu

(možno najskôr bez hudby, potom s hudbou)

*„Ja som vaša kamoška, Rafaela stonožka,
mám červené ponožky a patrím medzi stonožky.
Hop Rafaela čuk čuk buggy, hop Rafaela čuk čuk buggy,
Rafaela má sto nôh.*

*Ja som vaša kamoška, Rafaela stonožka,
mám maličkú hlavičku a na zadočku mašličku.
Hop Rafaela čuk čuk buggy, hop Rafaela čuk čuk buggy,
Rafaela má sto nôh.“*

Tak a teraz si posadáme.

- Každý si **vyzujete jednu topánku a obujete si spolužiakovu.**

A trošku sa spolu poprechádzame.

- Pochytáme sa za boky. Ideme cez krásnu lúku no je tu rosa, musíme ísť po špičkách.
- Juj a zrazu tu je hustý tmavý les musíme sa prikrčiť, lebo je tu veľa konárov.
- A mláčka - musíme ju preskočiť na jednej – potom na druhej nohe. Vládzete ešte?

Vrátime sa na miesto.

7. Päťka z nudy – nás čítanie nenudí ...

Posaďte sa, urobte si pohodlie ...

Spomenuli sme na začiatku, že **králi detských čitateľov počas svojho snemu** v našom meste - v máji t.r. - čosi nám **dospelákom – odkázali : aby sme vám, deťom často doma, v škole, aj v knižnici čítali ...a o prečítanom sa s vami rozprávali ...**

Nuž teda, **započúvajte sa** do príbehu: **Ako stonožku tlačilo ...**

Vypočuli ste si autorov príbeh o stonožke ...

- Čo sa vám páčilo – alebo aj nepáčilo ?
- Ako by ste napísali o stonožke vy ?
(aktivizačné otázky, ak treba ...)

Keď ste sa prechádzali, v nie vašich topánkach, pred chvíľkou

- Aký pocit ste mali z topánky, ktorá nie je vaša?
  - Tlačila niekoho topánka, bola niekomu veľká?
  - Už viete asi, aké pocity mala Rafaela ...

Môžete sa vyzuť a obuť si svoje topánky.

(zvuk – plač stonožky)

Ale čo to, plač ? Niečo tu plače? Kto to môže byť?

Stonožka - a prečo? Áno má maličkú topánočku tak jej pomôžeme a vymeníme jej ju za väčšiu

8. Podíme si pozrieť Hevierovo ...

A teraz už len na chvíľočku
Kukneme spolu výstavočku
Z knížiek pekných uja Heviera ...

Aha ho, už sa nám z obrázku tam
Jeho tvár na stonožke vyškiera ...

**Asi si myslíš, že neprišli sme na to,
Čo Päťka z nudy znamená ...**

Ale my vieme ... aj povieme ...

(výzva deťom aby sa vyjadrili – napovedať podľa potreby,
aby si uvedomili, že ...)

Päťka z nudy žiadúca je ako päťka jediná

Kto doma či v škole dostane ju –

nenudí sa - vždy čo treba vykoná.

Päťkármi z nudy chceme byť všetci

Rafaela, ty i ja – niet nám pomoci ... ☺

Hudba – Stonožka -...

Scenár k zážitkovému čítaniu

Hľadám lepšiu mamu

(Katarína Greňová, Lekárska knižnica ŠÚDTaRCH, n. o., D. Smokovec)

Veková skupina: žiaci I. a II. ročníka ZŠ

Počet detí: 15-20 detí

Trvanie: 45 minút

Použitá literatúra: FUTOVÁ, G. *Hľadám lepšiu mamu*. Bratislava : Mladé letá, 2009.

Cieľ čítania: oboznámenie detí s postupom, ktorý im má pomôcť v situácii, keď budú potrebovať pomoc a nebudú sa môcť spoľahnúť na svojich blízkych. „Nácvik komunikačných zručností potrebných na zaistenie vlastnej bezpečnosti.“ - to je pre učiteľku, ktorá by potrebovala múdry cieľ.

Na úvod deti privítame v knižnici a stručne im predstavíme jej činnosť. Nasleduje **otázka pre deti:** „Stratil sa už niekedy niekto z vás?“ Po ich odpovediach ich uvedieme do témy, ktorej sa chceme pri zážitkovom čítaní venovať, a tou je osvojenie si postupu pri vyhľadání pomoci v prípade núdze. Deťom prečítame 10. kapitolu z knihy, stranu 52 po vetu „Dostali sme hlásenie, že tu na lavičke spí opustené dieťa, a to moja neterka nevie trafiť domov!“

Po prečítaní ukážky nasleduje ďalšia **otázka pre deti:** „Myslíte, že Katka urobila dobre, keď ostala sedieť na ulici sama na lavičke, keď u nich nebol nikto doma?“ Zhodnotíme všetky ich odpovede a pokračujeme otázkou: „Komu by ste zavolali vy, keby ste sa ocitli v rovnakej situácii ako Katka? Pri tejto otázke použijeme metódu brainstorming – búrka nápadov, keď deti bez dlhého rozmýšľania hovoria svoje nápady. Všetky ich návrhy zapisujeme na pripravenú tabuľu a nakoniec z nich vyberieme tie, ktoré spoločne s deťmi považujeme za najlepšie.

Nasleduje ďalšia časť ukážky z knihy zo strany 52-53 po vetu, že ju ujo odviezol k sebe domov. Po prečítaní dáme deťom **ďalšiu otázku:** „Vedeli by ste sami zatelefonovať na políciu, keby ste potrebovali pomoc? Viete aké telefónne číslo má polícia?“ Po ich odpovediach im uvedieme správne, telefónne číslo a vyzveme ich, aby si ho zapamätali, príp. si ho uložili do svojich mobilných telefónov. Upozorníme ich, že telefonovať naň môžu, iba ak je to nevyhnutné a nesmú ho zneužívať.

Nasleduje hra pre deti

Aby si deti zapamätali telefónne číslo polície, pripravíme si pre nich cvičenie. Na kartičky z papiera napíšeme rôzne telefónne čísla, uložíme ich na stôl číslom dole a vyzveme deti, aby kartičky postupne obracali a hádali, ktoré číslo je správne. Tým, že sa pri kartičkách vystriedajú všetky deti, a každý to číslo uvidí aj napísané, je väčší predpoklad, že si ho zapamätajú. Keď už deti vedia telefónne číslo, rozdelia sa do dvojíc, kde jeden z dvojice hrá dieťa, ktoré potrebuje pomoc a druhý hrá policajta, ktorému sa dieťa dovolalo. Na začiatku im názorne predvediem, ako má taký telefonát vyzerať (ako sa predstaviť, čo je potrebné povedať...) a predvedieme aj spätné volanie, keď policajt overuje, či je telefonát pravdivý a či nejde len o nevhodnú hru detí. Pri predvedení spätného volania ich opätovne upozorním na to, aby nezneužívali toto číslo a telefonovali iba keď je to nevyhnutné. Potom už hrajú hru iba deti. Z ich rozhovorov zistíme, akú predstavu majú deti, keď volajú na políciu i to, ktorú situáciu vnímajú ako situáciu, v ktorej potrebujú pomoc.. Po uskutočnenom telefonáte si deti môžu vymeniť pozície. Na záver hry zopakujeme deťom telefónne číslo na políciu a stručne zhrnieme, ako a kedy by mali na políciu telefonovať a čo majú pri telefonovaní povedať.

V Skalici 25. októbra 2017 blahoželali víťazom ankety KNIHA ZÁHORIA 2016

V stredu 25. októbra 2017 popoludní v Záhorskom múzeu v Skalici vyhlásili výsledky obľúbenej čitateľskej ankety – KNIHA ZÁHORIA 2016. Šlo už o 9. ročník, ktorý spoločne organizujú Záhorská knižnica v Senici, Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici, Záhorské múzeum v Skalici (inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja) a Mestské centrum kultúry Malacky z Bratislavského samosprávneho kraja. V doterajších deviatich ročníkoch sa už o priazeň čitateľov uchádzalo spolu 401 kníh.

V prvom ročníku bolo nominovaných tridsať kníh, v druhom 32, v treťom 42 kníh, v štvrtom 38 titulov, v piatom 48, v šiestom 42, v siedmom 51, vlani rekordných 65 a v tom tohtoročnom 53. Popri autoroch súťažiacich kníh z vlašnej produkcie, o ktorých sa hlasovalo od júla do konca septembra tohto roku, sa na vyhlásení výsledkov zúčastnili - za Trnavský samosprávny kraj z odboru kultúry Mgr. Silvia Mruškovičová, za vyhlasovateľov ankety – riaditeľia - Záhorského múzea v Skalici PhDr. Viera Drahošová, Záhorskej knižnice v Senici Mgr. Katarína Soukupová, Záhorskej galérie Jána Mudrocha v Senici PhDr. Štefan Zajíček, za Mestské centrum kultúry Malacky z Bratislavského kraja Mgr. Pavol Vrablec, PhD., za komisiu kultúry Mestského zastupiteľstva v Skalici bol prítomný jej predseda - poslanec JUDr. Dušan Krivský.

Vyhlásením výsledkov sprevádzal Milan Soukup, úryvky z ocenených kníh interpretovala Jana Koutná a hudobným programom podujatie obohatil pedagóg Základnej umeleckej školy v Skalici Marián Mikúš.

„Hlavným zámerom ankety je popularizácia knihy, propagácia čítania a upriamenie pozornosti publika na konkrétne knižné tituly aktuálne dostupné v knižnej sieti. Jediným meradlom úspechu knihy je názor a záujem samotných čitateľov.“ Podčiarkla Katarína Soukupová a pripojila aj ďalšie údaje z 9. ročníka ankety. „Najjednoduchšie je hlasovanie prostredníctvom internetu, tam bolo v tomto ročníku pridelených 865 hlasov. Je to takmer o stovku viac ako vlani. Najväčšia koncentrácia respondentov je však stále v knižniciach – v tomto roku vhodili do schránok 1 091 hlasov. Celkom teda 53 knižných titulov získalo v ankete Kniha Záhoria 2016 – 1 956 hlasov.“ Z 53 knižných titulov zaradených do ankety bolo 24 z odbornej literatúry, 12 zborníkov, katalógov k výstavám, sprievodcov a bibliografií, ďalej 6 zbierok poézie pre dospelých, 1 kniha poézie pre deti, 1 kniha detskej beletrie a 9 titulov beletrie pre dospelých.

Diplom za 1. miesto a titul KNIHA ZÁHORIA 2016 za KONVÁLIU - jednu z najčítanejších kníh minulého roka nielen na Záhori, ale aj na celom Slovensku, prevzala spisovateľka Denisa Fulmeková. Ziskom 264 hlasov sa na striebornej priečke v tohtoročnom rebríčku umiestnil so svojou knižnou prvotinou evanjelický farár z Moravského Lieskového – Seničan Peter Maca. A tretiu, bronzovú priečku, čitateľa prisúdili vysokoškolskej profesorky, literárnej vedkyni a poetke v jednej osobe, autorke doteraz dvoch desiatok kníh, Skaličanke Eve Fordinálovej za ODKLÍNANIE VAJANSKÉHO – k 100. výročiu úmrtia osobnosti.

Oceneným autorom srdečne blahoželáme, a tým, na ktorých sa tohto roku nedostalo, želáme najšť správnu cestu k úspechu v už jubilejnom 10. ročníku čitateľskej ankety KNIHA ZÁHORIA 2017 z tohtoročnej knižnej produkcie o Záhori, od Záhorákov, alebo inak spojenej s naším regiónom. Veď, ako by to bolo s nami bez kníh!? Asi tak, ako to vo svojom vystúpení pri vyhlasovaní výsledkov v Skalici formulovala riaditeľka Záhorskej knižnice v Senici Mgr. Katarína Soukupová: „Keďže tohtoročné víťazné tituly sa dotýkajú viac menej duchovných dejín, dovoľte mi pripomenúť krásnu myšlienku Konštantína Filozofa z Proglasu - „Lebo sú bez kníh nahé všetky národy, bo nemôžu sa boriť v boji bez zbroje.“ Takým prínosom sú pre nás na Záhori i knihy z čitateľskej ankety, ktoré nás obliekajú do pocitu spolupatričnosti s prostredím a spoločnosťou, v ktorej žijeme. Zaželajme si, aby ich bolo okolo nás dostatok aj v budúcich ročníkoch Knihy Záhoria.“

9. ročník opäť osvedčil opodstatnenosť i životaschopnosť ankety. Plejádu víťazov teda doteraz reprezentujú: V 1. ročníku (Knihou Záhoria 2008) Ján Náhlík - Fotografie od Dany Janáčkovej. V 2. ročníku (Kniha Záhoria 2009) zbierka Zdenky Lacikovej S krídlami básne, tretím (Kniha Záhoria 2010) sa stal Zlatý vek cisárskej rezidencie v Holíči v období Františka Štefana I. Lotrinského. Za 4. (Knihu

Záhoria 2011) hlasujúci zvolili Encyklopédiu Suchohradu Dimburka, v 5. ročníku (Kniha Záhoria 2012) to bolo Jabuoňické všelico 1262 – 2012. Šiestym titulom (Kniha Záhoria 2013) sa pýši kniha Dušana Krivského Blb nového typu, v 7. ročníku (Kniha Záhoria 2014) Habánka od Vojtecha Czobora. Vlni pri rekordnej účasti 65 súťažiacich titulov sa stala 8. víťazom (Kniha Záhoria 2015) Senica v nostalgii pohľadníc od Petra Brezinu a Jána Petra. A 9. titul ovenčil (Kniha Záhoria 2016) Konváliu (Zakázanú lásku Rudolfa Dilonga) od Denisy Fulmekovej. Blahoželáme.

K niektorým postrehom z vyhlásenia výsledkov v Skalici a rozhovorom s autormi ocenených kníh sa na webovej stránke Záhorskej knižnice v Senici postupne ešte vrátíme.

Text: Milan Soukup, foto: mesto Senica

Knižnica je dobré miesto pre všetky deti

Kto niekedy aspoň trochu pričuchol ku knihám a knihovníckemu svetu, vie, že čitateľov si knižnica vychováva od útleho veku. Už i malé dieťa – hoci nečitateľ – si dokáže utvoriť vzťah ku knihám na základe príkladu rodičov, či už doma alebo navštevovaním knižnice.

U nás v Záhorskej knižnici v Senici sme si toho vedomí, detský čitateľ má u nás špeciálne postavenie. Z toho dôvodu sa snažíme, aby sme súčasne spĺňali tri dôležité atribúty úspešnej knižnice - kvalitný knižničný fond, kvalifikovaných odborných pracovníkov a príjemné prostredie.

Dopĺňanie a aktualizovanie knižničného fondu zabezpečujú knihovníčky na oddelení katalogizácie či už z vlastných finančných zdrojov knižnice alebo vďaka grantovému systému Fondu na podporu umenia. Kvalifikovanosť našich odborných pracovníkov neustále zvyšujeme vďaka vzdelávaniu sa na knihovníckych seminároch a workshopoch. Príjemný a zároveň funkčný interiér je nemenej dôležitým pilierom úspešne fungujúcej knižnice, pretože návšteva v nej by mala byť vždy i akýmsi kultúrnym zážitkom.

Od prestavby našej knižnice v roku 1994 prešlo už takmer 25 rokov. Pôvodný vzhľad detského oddelenia už nevyhovoval súčasným požiadavkám na moderné knižničné priestory, ktoré by boli vhodné na organizovanie väčších čitateľských podujatí rôzneho charakteru pre rozličné vekové kategórie. Zároveň sme zamýšľali zabezpečiť najvyšší čitateľský komfort.

Chceli sme, aby bola *Knižnica dobrým miestom pre všetky deti*, čo sa stalo mottom idey modernizácie priestorov detského oddelenia. Totožne nazvaný projekt bol predložený Fondu na podporu umenia v Bratislave. Keďže bol schválený a podporený, mohli sme našu víziu realizovať v súlade s ním.

Riaditeľka Záhorskej knižnice uviedla: „Modernizácii priestorov detského oddelenia predchádzali stavebné, maliarske a elektroinštalačné práce. Zbúraním priečok a výmenou podlahových krytín sa zväčšili priestory oddelenia. Pokračovalo sa nákupom variabilných mobiliárnych a knihovníckych prvkov, renováciou bábkarských figurín a sedacieho nábytku, inštaláciou nových presklených dverí a magnetickej tabule.

Všetko s jediným zámerom – skrášlením prostredia prispieť ku zvyšovaniu čitateľskej a komunikačnej gramotnosti detí a mládeže. Celkovo Záhorská knižnica vyfinancovala túto obnovu detského oddelenia v objeme 15 000,- eur. Fond na podporu umenia podporil modernizáciu oddelenia sumou 2 500,- eur.“

Po skončení renovačných prác a nasťahovaní nového nábytku sme v Záhorskej knižnici v Senici 22. novembra 2017 slávnostne otvorili detské oddelenie knižnice. Stalo sa tak za účasti primátora Senice Branislava Grimma, jeho zástupkyne Eleny Valáškovéj a ďalších hostí. Slávnostné otvorenie bolo spojené s uvedením do života novej knihy Zdenky Lacikovej *Zlatá loď*, ktoré tak bolo prvým podujatím po renovácii detského oddelenia. Projekt ďalej pokračuje organizovaním pravidelných stretnutí s knihou a spoločensko-zábavnými aktivitami.

Výročia a jubileá

Na rok 2018 pripadajú nasledovné výročia a jubileá:

Pani **Marta Beneková**, knihovníčkou v obci Čáry je od r. 1988, gratulujeme k 30. výročiu jej pôsobenia v knižnici

Pani **Ľubica Rozborilová**, riaditeľka Mestskej knižnice v Skalici je už 35. rok, knihovníckej činnosti sa venuje od r. 1983

12.10.2018 oslávi jubileum 65 rokov knihovníčka Obecnej knižnice v Sobotišti - pani **Drahoslava Mrázková**

Oznamy

Fond na podporu umenia

Aktuálne výzvy:

	28.2.18 - 28.3.18
	do 30.06.2019
	60 dní
	2 000 - 50 000
	5%

5.1.1 Odborná činnosť knižníc a knižničná infraštruktúra

Podpora je zameraná na skvalitnenie, modernizáciu a ďalší rozvoj knižníc a ich služieb, zabezpečenie, ochranu a bezpečnosť knižničných fondov prostredníctvom technického, technologického, elektronického alebo mechanického zariadenia a na vybavenie objektov a priestorov. Podpora je určená aj na odbornú ochranu a uloženie knižničného fondu, spracovanie, sprístupňovanie, digitalizáciu, reštaurovanie a ochranu historických

knižničných dokumentov a historických knižničných fondov, vzácných rukopisov, starých a vzácných tlačí, významných a vzácných slovacikálnych dokumentov. Projekty je možné zamerať aj na skvalitnenie interiérového a nábytkového vybavenia pre zvýšenie komfortu používateľov knižníc rôznych vekových kategórií. Projekty modernizácie služieb knižníc môžu v odôvodnených prípadoch zahŕňať aj nákup výpočtovej techniky a/alebo skenerov s podmienkou, že budú slúžiť výhradne používateľom knižníc.

O predložených úplných žiadostiach bude rozhodovať jedna **odborná komisia** spoločná tiež pre podprogram 5.1.3, ktorá bude mať 5 členov.

DOTÁCIA

Dotácia sa poskytuje na realizáciu odbornej činnosti knižnice, realizáciu skvalitnenia špecifickej knižničnej infraštruktúry, realizáciu odbornej ochrany historického knižného dokumentu alebo historického knižného fondu a/alebo na realizáciu skvalitnenia interiérového vybavenia pre používateľov knižníc.

Výška udeľovaných dotácií: 2 000 – 50 000 EUR

Oprávnení žiadateľa: Žiadateľ musí byť evidovaný v Zozname knižníc Slovenskej republiky a musí mať jednu z nasledujúcich právnych foriem, ktoré sú špecifikované v predpise Štruktúra podpornej činnosti na rok 2018.

	15.11.17 - 18.12.17
	do 31.12.2018
	60 dní
	1 500 - 40 000
	5%

5.1.2 Podujatia a vzdelávacie aktivity

Podpora je zameraná na podporu komunitných a multikultúrnych aktivít knižníc, výstav, projektov odborných a vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a informačnej gramotnosti používateľov, tvorivých dielní zameraných na zvýšenie návštevnosti knižníc, literárno-spoločenských podujatí ako literárne večery, či autorské čítania, na podporu projektov rozvoja čitateľskej gramotnosti a podporu čítania. Podpora je určená aj na projekty celoživotného vzdelávania zamestnancov knižníc a používateľov knižnično-informačných služieb, na projekty odborných a vzdelávacích podujatí pre zamestnancov knižníc (odborné konferencie, semináre, sympózia, školenia, kurzy, workshopy), vydávania odborných publikácií a prezentácia výsledkov prieskumov a výskumov, na projekty zamerané na propagáciu, marketing, informačné, edičné a publikačné aktivity.

O predložených úplných žiadostiach bude rozhodovať jedna odborná komisia, ktorá bude mať 5 členov.

DOTÁCIA

Dotácia sa poskytuje na realizáciu komunitných aktivít, realizáciu vzdelávacích aktivít pre verejnosť, realizáciu vzdelávacích aktivít pre odborných pracovníkov, realizáciu multikultúrnych aktivít, vydávanie odborných publikačných výstupov, realizáciu prezentačných aktivít a/alebo na realizáciu propagačných a marketingových projektov.

Výška udeľovaných dotácií: 1 500 – 40 000 EUR

Oprávnení žiadatelia: Žiadateľ musí byť evidovaný v Zozname knižníc Slovenskej republiky alebo musí ísť o projekt Spolku slovenských knihovníkov a knižníc alebo o projekt Slovenskej asociácie knižníc a musí mať jednu z právnych foriem, ktoré sú špecifikované v predpise Štruktúra podpornej činnosti na rok 2018.

Kalendárium regionálnych osobností. Jubilanti roku 2018

1. časť

JANUÁR

Ignác HERTL – matematik, filozof

1. 1. 1703 Skalica 315. výr.
1775 Koszeg (Maďarsko)

Daniel KOPA - redaktor, pedagóg, autor učebníc, pôsobil
v Hlbokom

3. 1. 1838 Radvaň 180. výr.
30. 11. 1920 Modra

Ján DUALSKÝ – cirkevný spisovateľ

6. 1. 1808 Senica 210. výr.
22. 3. 1881 Nitra

Jozef TESLÍK – fotoreportér, pôsobil v Skalici

2. 8. 1916 Sudoměřice (Česko)
7. 1. 1983 Bratislava 35. výr.

Ján Augustín LAGHOFFER - ľudovýchovný pracovník

9. 1. 1788 Skalica 230. výr.
17. 8. 1836 Holíč

Gejza ZUBEK – verejný činiteľ, kňaz

17. 8. 1885 Senica
9. 1. 1943 Bratislava 75. výr.

Dezider JANDA - herec, režisér

10. 1. 1913 Rohov 105. výr.
8. 12. 1965 Trnava

Juraj BARŠON – cirkevný hodnostár, košický biskup, náboženský spisovateľ

13. 3. 1626 Petrova Ves
11. 1. 1678 Košice 340. výr.

Anton JURIGA /JARINA/ - básnik

14. 1. 1918 Smolinské 100. výr.
4. 12. 1946 Smolinské

Ján DRÁBEK - organista

16. 1. 1838 Borský Mikuláš 180. výr.
1919 USA

Štefan KUBÍK – lekár, hygienik

19. 1. 1920 Radošovce
16. 1. 1978 Čičov 40. výr.

Florián DAMBORÁK – regionálny historik

7. 3. 1915 Gbely
17. 1. 1978 Skalica 40. výr.

Jozef O Z Á B A L – pedagóg, spisovateľ

10. 9. 1880 Moravský Svätý Ján

18. 1. 1953 Cífer

65. v.ýr.

Pavol S T A N K A – náboženský spisovateľ, učiteľ, pôsobil v Skalici

22. 1. 1698 Prešov

320. v.ýr.

30. 4. 1754 Bratislava

Eugen V E S N I N (vl. meno Ignác Zelinka)– básnik, redaktor, knihovník

22. 1. 1913 Mokrý Háj

105.v.ýr.

12. 6. 1983 Rím (Taliansko)

Pavol N E C K Á Ľ – národno-kultúrny pracovník, organizátor

protifašistického odboja, cirkevný hodnostár

24. 1. 1888 Skalica

130. v.ýr.

29. 3. 1975 Skalica

Ján J A M Á R I K – poľnohospodár, šľachtiteľ

18. 8. 1904 Senica (časť Kunov)

25. 1. 1978 Bratislava

40. v.ýr.

Matej H Ě S E K – kňaz, stredoškolský profesor, náboženský spisovateľ,
regionálny historik

23. 2. 1889 Kúty

26. 1. 1973 Skalica

45. v.ýr.

Ján Martinián K R A J Č Í R – náboženský spisovateľ, študoval v Skalici

26. 1. 1888 Plavecký Štvrtok

130. v.ýr.

28. 9. 1968 Plavecký Štvrtok

Ján M O C K O - cirkevný historik, spisovateľ, kňaz, 1. slov. hymnológ

26. 1. 1843 Senica

175. v.ýr.

16. 11. 1911 Senica

Jozef Č E R N Ý – univerzitný profesor, právnik

28. 1. 1813 Skalica

205. v.ýr.

12. 8. 1886 Budapešť

Humilis K I A N I Č K A – pedagóg, spisovateľ, študoval v Skalici

2. 8. 1800

31. 1. 1873 Podhradík

145. v.ýr.

F E B R U Á R

Alexander R E H Á K - dermatovenerológ, fotograf

1. 2. 1918 Skalica

100. v.ýr.

Ján M U D R O C H – maliar, učiteľ, iniciátor a zakladateľ VŠVU
v Bratislave

28. 3. 1909 Senica (časť Sotiná)

4. 2. 1968 Bratislava

50. v.ýr.

Svetozár K R E S Á K – novinár

6. 2. 1893 Senica

125. v.ýr.

19. 12. 1966 Bratislava

Štefan P I L Á R I K st. – kňaz, spisovateľ, pôsobil v Senici

1615 Očová

8. 2. 1693 Neusalza-Spremberg (Nemecko)	325. výr.
Matej D U F E K – prozaik	
15. 2. 1903 Borský Mikuláš	115. výr.
19. 10. 1968 Bratislava	
Rudolf A P P E L – regionálny historik, učiteľ	
17. 2. 1923 Kopčany	95. výr.
6. 10. 1994 Vyšné Hággy	
Jozef B U D A I – cirkevný spisovateľ, pôsobil v Moravskom Svätom Jáne, Sobotišti, Myjave	
19. 2. 1813 Hronec	205. výr.
5. 1. 1892 Estergom (Maďarsko)	
Jozef Miloslav H U R B A N – nár. buditeľ, spisovateľ, publicista, kňaz	
19. 3. 1817 Beckov	
21. 2. 1888 Hlboké	130. výr.
Jozef T E S L Í K – kníhtlačiar, prevzal Škarniclovskú tlačiareň v Skalici	
24. 2. 1868 Brno (Česko)	150. výr.
2. 4. 1928 Skalica	
Jakub Koppel R E I C H – náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár, pôsobil v Sobotišti	
24. 2. 1838 Vrbové	180. výr.
22. 9. 1929 Budapešť (Maďarsko)	
Imrich K A R V A Š – národohospodár, právnik, študoval v Skalici	
25. 2. 1903 Levice	115. výr.
22. 2. 1981 Bratislava	
Štefan L E Š K A – barokový spisovateľ, jazykovedec, historik, učiteľ, základnú školu navštevoval v Prietrži	
21. 10. 1757 Vrbovce	
25. 2. 1818 Kiskoros (Maďarsko)	200. výr.
Michal L I C H A R D – novinár, zberateľ ľudových piesní, hudobný skladateľ	
25. 2. 1853 Skalica	165. výr.
21. 4. 1935 Užhorod (Ukrajina)	
Jozefína M A R E Č K O V Á – spisovateľka, publicistka, redaktorka	
1. 3. 1880 Petrova Ves	
25. 2. 1953 Holíč	65. výr.
Jozef Š Á T E K – hudobný pedagóg, historik, prekladateľ, kňaz, publicista	
10. 2. 1910 Skalica	
25. 2. 1978 Bratislava	40. výr.
M A R E C	
Helena S L Á V I K O V Á - R A B A K O V Á – dramaturgička, scénaristka, režisérka animovaných filmov	
3. 3. 1943 Šaštín	75. výr.
Michal B L A Ž E K – spisovateľ, cirkevný hodnostár	

4. 3. 1753 Senica 265. výr.
10. 11. 1827 Jimramov (Česko)

Pavol KUKLIŠ – KUNOVSKÝ – spisovateľ, redaktor

31. 3. 1890 Senica (časť Kunov)
7. 3. 1943 Etna (USA) 75. výr.

Vítazoslav CINTUL A – národný buditeľ, spolutvorca Ottovho Veľkého atlasu
zemepisného

7. 3. 1848 Borský Mikuláš 170. výr.
22. 3. 1911 Praha (Česko)

Vincent MIHALOVIČ - teológ, vysokoškolský učiteľ, pôsobil
v Šaštíne-Strážach

8. 3. 1923 Šamorín 95. výr.
10. 1. 1981 Modra

Jozef BRANECKÝ – verejný politický pracovník, roľník

9. 3. 1878 Skalica 140. výr.
17. 10. 1941 Skalica

Jozef HAŠA – poslanec SNR

9. 3. 1888 Skalica 130. výr.
27. 5. 1968 Pezinok

Daniel OKÁLI – básnik, prozaik, kritik, publicista, pôsobil v Skalici

9. 3. 1903 Liptovský Mikuláš 115. výr.
23. 11. 1987 Bratislava

Dušan HATALA – legionár

1. 12. 1893 Prietrž
10. 3. 1918 Doč (Rusko) 100. výr.

Ľudovít NOVOMESKÝ – cirkevný historik, krajanský pracovník, redaktor,
kňaz

28. 2. 1861 Senica
13. 3. 1938 Newark N.Y. (USA) 80. výr.

Tomáš CABAN - kňaz, pápežský prelát, pôsobil v Skalici, Gbeloch,
Smolinskom

15. 3. 1888 130. výr.
2. 5. 1944 Bratislava

Štefan PRÍKOPA – krajanský pracovník, redaktor

28. 10. 1883 Senica
16. 3. 1938 Chicago (USA) 80. výr.

Cyril GALLAY – spisovateľ, prekladateľ, učiteľ, pôsobil v Senici (časť Čáčov)

13. 3. 1857 Ratková
18. 3. 1913 Senica (časť Čáčov) 105. výr.

Ľudovít VALACH – zakladateľ a prvý predseda Spolku medikov

18. 3. 1893 Skalica 125. výr.
1. 5. 1941 Bratislava

Eva HLAVÁČOVÁ – herečka

20. 3. 1943 Skalica 75. výr.

Ernest RIEGLER - SKALICKÝ – organový virtuóz, hudobný pedagóg

12. 1. 1890 Skalica

20. 3. 1968 Bratislava

50. výr.

Ján Nepomuk PAVELKA – historik, náboženský spisovateľ, kňaz

5. 11. 1807 Nové Mesto nad Váhom

23. 3. 1878 Petrova Ves

140. výr.

Ľudovít TYRŠEL – kníhtlačiar, pedagóg

25. 3. 1873 Skalica

17. 10. 1925 Nitra

145. výr.

Ján BEBLAVÝ – kňaz, cirkevný spisovateľ, študoval v Skalici

27. 3. 1898 Vrbovce

10. 4. 1968 Jasenová

120. výr.

Ján DOŠEK – básnik

5. 8. 1908 Smolinské

27. 3. 1978 Nitra

40. výr.

Juraj JURKOVIČ – národný buditeľ, spolupracovník MS

12. 4. 1827 Brezová pod Bradlom

28. 3. 1903 Skalica

115. výr.

Jana SCHILLEROVÁ – HORVÁTHOVÁ – výtvarná teoretička

28. 3. 1938 Senica

80. výr.

APRÍL

Juraj PAPÁNEK – barokový spisovateľ

1. 4. 1738 Kuklov

11. 4. 1802 Olasz (Maďarsko)

280. výr.

Jozef TESLÍK - kníhtlačiar, prevzal Škarniclovskú tlačiareň

24. 2. 1868 Brno (Česko)

2. 4. 1928 Skalica

90. výr.

Dušan FAJNOR – náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár

20. 11. 1876 Senica

9. 4. 1933 Bratislava

85. výr.

Ján BEBLAVÝ – kňaz, cirkevný spisovateľ, študoval v Skalici

27. 3. 1898 Vrbovce

10. 4. 1968 Jasenová

50. výr.

Ján JURIGA – ľud. pracovník, podporovateľ slovenskej literatúry,
študoval v Skalici

21. 7. 1806 Gbely

10. 4. 1888 Ostrihom (Maďarsko)

130. výr.

Jozef ŠČASNÝ – národný buditeľ, zberateľ slov. literatúry

10. 4. 1813 Borský Mikuláš

1. 12. 1889 Bratislava

205. výr.

František KRIŠTOF - VESELÝ – herec, spevák, režisér

12. 4. 1903 Skalica

13. 3. 1977 Bratislava

115. výr.

Eva STUDENIČOVÁ – TOMKOVÁ – ľudová speváčka

21. 12. 1851 Moravský Svätý Ján

12. 4. 1943 Moravský Svätý Ján 75. výr.

Martin Leo ČEPKA – náboženský spisovateľ

13. 11. 1803 Chropov

13. 4. 1873 145. výr.

Ján ABRAHAMFFY – náboženský spisovateľ, kňaz

1662 Nové Mesto nad Váhom

16. 4. 1728 Skalica 290. výr.

Adam František KOLLÁR – historik, pedagóg, študoval v Skalici

17. 4. 1718 Terchová

10. 7. 1783 Viedeň (Rakúsko) 300. výr.

Daniel RAPANT – historik, pedagóg

17. 4. 1897 Holíč

17. 4. 1988 Bratislava 30. výr.

Jozef PODHRADSKÝ – spisovateľ, učiteľ

19. 4. 1823 Skalica

13. 11. 1915 Jagodina (Srbsko) 195. výr.

Rudolf MARKOVIČ – kňaz, advokát, politik, pôsobil v Senici

20. 4. 1868 Hrachovo

21. 11. 1934 Nové Mesto nad Váhom 150. výr.

Karol BELOHLÁVEK – novinár, krajan. pracovník, typograf

13. 1. 1886 Holíč

25. 4. 1983 Maitland (USA) 35. výr.

Cyril KRESÁK – ekonóm, bankový úradník

25. 4. 1863 Dolný Kubín

13. 4. 1945 Senica 155. výr.

František ŠKUTIL – spisovateľ pre deti a mládež, publicista, kraj. prac. v USA

2. 6. 1872 Skalica

26. 4. 1933 Boonton (USA) 85. výr.

M Á J

Martin BRAXATORIS – SLÁDKOVIČOV – národný buditeľ, básnik,
publicista, kňaz

2. 5. 1863 Radvaň

26. 8. 1934 Senica 155. výr.

Létus Stanislav DANIŠOVIČ – stredoškolský profesor, cirkevný historik,
kňaz, pôsobil v Skalici

7. 5. 1898 Boleráz

5. 2. 1975 Trnava

120. výr.

Ján ORGOŇ – lesný hospodár, funkcionár zväzu ochrancov prírody

10. 5. 1923 Borský Peter

95. výr.

22. 2. 1980 Bratislava

Jozef Vševlad G A J D O Š - historik, stredoškolský profesor, kňaz,
pôsobil v Skalici

15. 5. 1907 Maňa

11. 5. 1978 Maňa

40. výr.

Július Š E F R Á N E K - novinár, pedagóg

15. 7. 1906 Skalica

13. 5. 1973 Bratislava

45. výr.

Jozef Emanuel C U B Í N E K – kňaz, stredoškolský profesor, publicista,
pôsobil v Skalici

14. 5. 1913 Oravská Polhora

30. 12. 1965 Svätý Jur

105. výr.

Ján Nepomuk P A P Á N E K – národohospodár, autor príručky o poľnohospo-
dárskych strojoch a ich súčiastkach, súčasťou

príručky bolo ich názvoslovie v nemeckom,
maďarskom a slovenskom jazyku

16. 5. 1838 Moravský Svätý Ján

28. 7. 1915 Bratislava

180. výr.

Miroslav K O V A L E V S K Ý – pedagóg, spisovateľ, kňaz, pôsobil v Skalici

21. 5. 1838 Čankov

14. 4. 1916 Ružomberok

180. výr.

Juraj Ľubomil K U L Í Š E K – osvetový pracovník, učiteľ, základné školy
navštevoval na Myjave a v Senici

13. 5. 1815 Myjava

24. 5. 1898 Vrbovce

120. výr.

Anna F E R I E N Č Í K O V Á – bibliografka, knihovníčka

25. 5. 1908 Senica

12. 11. 1978 Bratislava

110. výr.

Juraj J U R K O V I Č – fotograf, študoval v Skalici

31. 1. 1904 Brno

25. 5. 1963 Bratislava

55. výr.

Jozef H A Š A – poslanec SNR

9. 3. 1888 Skalica

27. 5. 1968 Pezinok

50. výr.

Július A D A M I Š – cirkevný historik, kňaz, funkcionár Spolku slov. ovocinárov

28. 5. 1883 Senica

26. 5. 1971 Bratislava

135. výr.

Viktor M A T Y A S O V I C H – hudobný skladateľ, divadelný dirigent

28. 5. 1883 Šaštín-Stráže

6. 9. 1960 Praha (Česko)

135. výr.

Martin Č U L E N – kňaz, pedagóg, riaditeľ gymnázia

31. 5. 1823 Brodské

24. 1. 1894 Čaka

195. výr.

J Ú N

Ľudovít ČULÍK – kňaz, stredoškolský profesor, osvetový pracovník

5. 4. 1848 Skalica

7. 6. 1913 Stará Turá

105. výr.

Samuel Štefan OSUSKÝ – teológ, historik, filozof, cirkevný hodnostár,
vysokoškolský učiteľ, pôsobil v Senici

7. 6. 1888 Brezová pod Bradlom

14. 11. 1975 Myjava

130. výr.

Martin JURZA - organizátor vojenskej vzbury

(vzbura proti vyslaniu na taliansky front), roľník

13. 12. 1896 Sobotište

10. 6. 1918 Bratislava

100. výr.

Vojtech LUKÁČI – verejný činiteľ, kňaz

10. 6. 1838 Bytča

27. 10. 1881 Borský Svätý Jur

180. výr.

Eugen VESNIN (vl. meno Ignác Zelenka) – básnik, redaktor, knihovník

22. 1. 1913 Mokrý Háj

12. 6. 1983 Rím (Taliansko)

35. výr.

Fridrich DOHNÁNY – stenograf

13. 6. 1843 Sobotište

10. 11. 1909 Bratislava

175. výr.

Ján OLIVA – verejný činiteľ, hospodársky pracovník

14. 6. 1903 Holíč

12. 6. 1982 Praha (Česko)

115. výr.

Jozef Ľudovít HOLUBY – botanik, etnograf, kňaz, pôsobil v Skalici

25. 3. 1836 Ľubina

15. 6. 1923 Pezinok

95. výr.

Ignác HOZLPEK – náboženský spisovateľ, kňaz

16. 6. 1708 Skalica

14. 7. 1758 Nitra

310. výr.

Karol DUBECKÝ – učiteľ, výskumný pracovník, pôsobil v Gbeloch

18. 6. 1918 Holíč

5. 5. 1965 Bratislava

100. výr.

Štefan HLAVATÝ – stredoškolský profesor, jazykovedec, kňaz,
pôsobil v Skalici

16. 12. 1876 Sološnica

20. 6. 1923 Bratislava

95. výr.

Pavol MACEK – poslanec, reprezentant Republikovej strany poľnoh.
a maloroľníckeho ľudu

20. 6. 1888 Senica (časť Čáčov)

130. výr.

7. 4. 1970 Bratislava

Ján ALBRECHT – ľudovýčovňý pracovník, bernolákovec

25. 6. 1763 Unín 255. výr.
14. 9. 1829 Suchá nad Parnou

Emília B O O R O V Á – osvetová pracovníčka, pôsobila v Skalici

27. 7. 1859 Turá Lúka
27. 6. 1948 Modra 70. výr.

Pavol R O S A - esperantista, predseda Slov. zväzuesperantistov

9. 10. 1906 Senica
28. 6. 1988 Bratislava 30. výr.

Ján Krstiteľ P A P Á N E K – kňaz, stredoškolský profesor, básnik

29. 6. 1743 Kuklov 275. výr.
11. 6. 1784 Trnava

Obsah

Úvod	2
Knižničné podujatia pre deti = výzva pre knihovníka.....	3
Kniha Záhoria 2016.....	10
Knižnica je dobré miesto pre všetky deti	12
Výročia a jubileá	14
Aktuálne výzvy Fondu na podporu umenia pre knižnice	14
Kalendárium regionálnych osobností 2018, 1. časť	16

Konkrétne otázky týkajúce sa chodu Vašej knižnice smerujte na e-mailovú adresu:
metodika@zahorskakniznica.eu

Názov: Metodický list č. 2
Zostavili: Mgr. Júlia Kubíková, Alena Švecová
Zodp. red.: Mgr. Katarína Soukupová
Vydala: Záhorská knižnica Senica
Rok vyd.: 2017